

Digitally signed by
Library TUM
Reason: I attest to the
accuracy and integrity
of this document

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI
FACULTATEA CADASTRU, GEODEZIE ȘI CONSTRUCȚII
CATEDRA DREPT PATRIMONIAL
PROGRAMUL DE STUDII DE MASTERAT DREPT PATRIMONIAL

Ilie TEACĂ, Alla CLIMOVA

DREPT CADASTRAL

SUPPORT DE CURS

Chișinău
U.T.M.
2015

Suportul de curs este destinat masteranzilor anului I din cadrul Programului de studii de masterat *Drept Patrimonial*

Elaborare: conf. univ., dr. Ilie TEACĂ, conf. univ., dr. Alla CLIMOVA

Recenzent: Inga GRECU-STĂVILĂ

Redactor: Natalia CHIRIAC

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII

Teacă, Ilie

Drept cadastral : Suport de curs / Ilie Teacă, Alla Climova; Univ. Tehnică a Moldovei.– Chișinău: Tehnica-UTM, 2015 – 105 p.

Referințe bibliogr.: p. 93-105 (212 tit.). – 50 ex.

ISBN 978-9975-45-366-0

347.91(075.8)

P68

Bun de tipar 07.04.15.

Formatul hârtiei 60x84 1/16.

Hârtie offset. Tipar RISO

Tirajul 50 ex.

Coli de tipar 6,5

Comanda nr.24

U.T.M., 2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 168.

Secția Redactare și Editare a U.T.M.

2068, Chișinău, str. Studenților, 9/9

© U.T.M.,2015

CUPRINS:

	NOTĂ INTRODUCȚIVĂ	5
	PLANUL TEMATIC AL CURSULUI	7
1.	NOȚIUNEA, OBIECTUL, SARCINILE, SCOPUL, SUBIECTELE ȘI PRINCIPIILE DREPTULUI CADASTRAL	7
2.	IZVOARELE DREPTULUI CADASTRAL, EVOLUȚIA ÎN TIMP ȘI EFICIENȚA ACESTORA	12
3.	ASPECTE TEORETICO-PRACTICE PRIVIND SISTEMUL ORGANELOR CADASTRALE ȘI DELIMITAREA COMPETENȚEI ACESTORA	23
4.	ASPECTE TEORETICO-PRACTICE PRIVIND STATUL JURIDIC, DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE REGISTRATORULUI DIN CADRUL OFICIULUI CADASTRAL TERITORIAL	27
5.	NOȚIUNEA, SCOPUL, STRUCTURA ȘI ELEMENTELE STRUCTURALE ALE CADASTRULUI BUNURIILOR IMOBILE	33
6.	ROLUL ȘI IMPORTANȚA CADASTRULUI BUNURILOR IMOBILE ÎN CALITATEA SA DE SISTEM INFORMAȚIONAL MODERN	37
7.	ASPECTE TEORETICO-PRACTICE PRIVIND REGISTRUL BUNURILOR IMOBILE, DESTINAȚIA ȘI CONȚINUTUL ACESTUIA	42
8.	CLARIFICĂRI TEORETICO-PRACTICE PRIVIND TIPURILE ÎNSCRIERILOR ÎN REGISTRUL BUNURILOR IMOBILE	45
9.	SISTEME AUTOMATIZATE ȘI ALTE TEHNOLOGII INFORMAȚIONALE MODERNE UTILIZATE ÎN PROCESUL EVIDENȚEI ȘI ÎNREGISTRĂRII DE STAT A BUNURILOR IMOBILE	52
10.	ASPECTE TEORETICO-PRACTICE PRIVIND BUNURILE IMOBILE ÎN CALITATEA LOR DE OBIECT AL ÎNREGISTRĂRII DE STAT ÎN CADASTRUL BUNURILOR IMOBILE	64
11.	ASPECTE TEORETICO-PRACTICE PRIVIND DREPTURILE PATRIMONIALE, FAPTELE ȘI RAPORTURILE JURIDICE AFERENTE BUNURILOR	67

	IMOBILE SUPUSE ÎNREGISTRĂRII DE STAT ÎN CADASTRUL BUNURILOR IMOBILE	
12.	PROBLEME TEORETICO-PRACTICE ȘI DE REGLEMENTARE NORMATIVĂ PRIVIND FORMAREA BUNURILOR IMOBILE	70
13.	ASPECTE TEORETICO-PRACTICE PRIVIND PROCEDURA ÎNREGISTRĂRII DE STAT A BUNURILOR IMOBILE ȘI A DREPTURILOR ASUPRA LOR	77
14.	ASPECTE PRACTICE ȘI DE REGLEMENTARE NORMATIVĂ PRIVIND DOCUMENTELE CE SERVESC DREPT TEMEI PENTRU ÎNREGISTRAREA DE STAT A BUNURILOR IMOBILE	82
15.	PROBLEME TEORETICO-PRACTICE PRIVIND RĂSPUNDEREA JURIDICĂ PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI CADASTRALE	86
	TEMATICA TEZELOR DE AN	92
	NOMENCLATOR BIBLIOGRAFIC	93
	LEGISLAȚIA	93
	LITERATURA	100
	PAGINI WEB DE SPECIALITATE	105

NOTĂ INTRODUCATIVĂ

Importanța și necesitatea studierii disciplinei *Dreptul cadastral* de către masteranzii din cadrul Programului de studii de masterat *Drept Patrimonial* este dictată de înseși rolul bunurilor imobile și noului sistem cadastral în economia națională a Republicii Moldova (*în continuare - RM*), în viața cotidiană a cetățenilor și activitatea economică a agenților economici. În realitățile juridice actuale, disciplina dată în cadrul Programului de masterat *Drept Patrimonial* devine necesară în măsura în care concomitent cu privatizarea în masă a patrimoniului public a luat naștere proprietatea privată asupra bunurilor imobile, ceea ce a condus la modificarea esențială a relațiilor de proprietate, acestea devenind mult mai complexe, mai variate și mai dinamice, precum și la constituirea unui nou sistem al cadastral în RM. Un rol deosebit în reglementarea relațiilor de proprietate și înregistrare a drepturilor asupra bunurilor imobile îl joacă dreptul civil, dreptul cadastral și legislația cadastrală, studierea și cunoașterea cărora va crea o viziune clară privind regimul juridic al bunurilor imobile în RM, noul sistem cadastral al RM, limitele exercitării și apărării dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile, ceea ce va contribui la ridicarea conștiinței economice și juridice a masteranzilor, eficienței valorificării și apărării drepturilor asupra bunurilor imobile, va asigura ocrotirea drepturilor patrimoniale ale cetățenilor și agenților economici asupra bunurilor imobile în condițiile economiei de piață.

Concomitent cu adoptarea și implementarea noului sistem cadastral s-a conturat necesitatea studierii multiplelor acte normative ce constituie cadrul juridic care a stat la baza noului sistem cadastral și asigură funcționarea acestuia în RM. În acest sens, disciplina de studiu *Drept cadastral* își propune drept scop cunoașterea aspectelor juridice care și-au găsit reglementare în legislația cadastrală, cunoașterea dispozițiilor legale cu privire la proprietate și dreptul de proprietate, dar și alte drepturi patrimoniale asupra bunurile imobile care necesită a fi supuse înregistrării de stat în registrul bunurilor imobile la oficiul cadastral teritorial (*în continuare - OCT*), perfecționarea capacității de a însuși materia prevăzută în Planul tematic și de a aplica în practică cunoștințele teoretice obținute pe parcursul anilor de studiu.

Disciplina propusă evidențiază problemele ce țin de constituirea și funcționarea noului sistem cadastral, regimul juridic deosebit al bunurilor imobile și modul de exercitare a drepturilor patrimoniale asupra acestora, înregistrarea dreptului de proprietate, precum și a altor drepturi asupra bunurilor imobile, efectuarea înscrierilor în registrul bunurilor imobile, modalitățile de formare a bunurilor imobile, drepturile și obligațiile

lucrătorilor oficiilor cadastrale teritoriale, răspunderea juridică pentru încălcarea sau nerespectarea legislației cadastrale. Studiarea, analiza și cunoașterea aspectelor indicate mai sus vor contribui la crearea unei viziuni clare asupra reglementărilor cu privire la noul sistem cadastral în RM, regimul juridic al bunurilor imobile în RM, vor înlesni soluționarea corectă a litigiilor privind bunurile imobile și înregistrarea de stat a acestora. În fine, disciplina *Drept cadastral* este necesară în vederea examinării unor probleme mai puțin reflectate în literatura de specialitate, precum formarea bunurilor imobile, intabularea, înscrierea provizorie a drepturilor reale, notarea drepturilor de creanță, a faptelor și raporturilor juridice ce au legătură cu bunurile imobile în registrul bunurilor imobile la OCT. Astfel, disciplina *Drept cadastral* va contribui la ridicarea nivelului de cultură generală, la formarea unei viziuni juridice profunde asupra noului sistem cadastral și noului sistem de înregistrare a bunurilor imobile în RM, ceea ce va înlesni realizarea procesului privind protecția juridică a drepturilor patrimoniale ale cetățenilor și agenților economici asupra bunurilor imobile în RM în condițiile economiei de piață.

Suportul de curs este elaborat conform Fișei de curs a disciplinei de studiu *Drept cadastral*, având în vedere exigențele standardelor de stat privind învățământul superior în RM, în baza prevederilor Codului civil al RM (*adoptat prin Legea nr.1107 din 06.06.2002*), Codului funciar (*adoptat prin Legea nr.828 din 25.12.1991*), Legii cadastrului bunurilor imobile (*nr.1543-XIII din 25.02.1998*), Legii cu privire la formarea bunurilor imobile (*nr.354 din 28.10.2004*) și altor acte normative care au asigurat constituirea noului sistem cadastral al RM și care asigură funcționarea acestuia în continuare.

Suportul de curs este destinat masteranzilor anului I din cadrul Programului de studii de masterat *Drept Patrimonial*.

NOMENCLATOR BIBLIOGRAFIC

A. DOCUMENTE DE DREPT EUROPEEAN ȘI ACTE LEGISLATIVE DE DREPT NAȚIONAL:

1. Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale din 04.11.1950 (Art.1 din Primul Protocol adițional la Convenție) // *Ratificată prin Hotărârea Parlamentului RM nr.1298 din 24.07.1997.-Tratate internaționale. Vol. I. -1998, pag.341.*
2. Constituția RM din 29.07.1994 (*art. art. 9, 46, 54, 126, 127*) // *M.O. Nr.1 din 12.08.1994.*
3. Codul civil al RM, *adoptat prin Legea nr.1107 din 06.06.2002 // M.O.Nr.82-86/661 din 22.06.2002.*
4. Codul funciar al RM, *adoptat prin Legea nr.828 din 25.12.1991 // Republicat în M.O.Nr.107 din 04.09.2001.*
5. Codul subsolului al RM, *adoptat prin Legea nr.3 din 02.02.2009//M.O.Nr.75-77/197 din 17.04.2009.*

6. Codul silvic al RM, adoptat prin Legea nr.887 din 21.06.1996 // *M.O.Nr.4-5/36 din 16.01.1997.*
7. Codul penal al RM, adoptat prin Legea nr.985 din 18.04.2002 // *M.O.Nr.128-129/1012 din 13.09.2002.*
8. Codul contravențional al RM, adoptat prin Legea nr.218 din 24.10.2008//*M.O. Nr.3-6/15 din 16.01.2009.*
9. Codul de procedură civilă al RM, adoptat prin Legea nr.225 din 30.05.2003//*M.O.Nr.111-115/451 din 12.06.2003.*
10. Codul muncii al RM, adoptat prin Legea nr.154 din 28.03.2003 //*M.O.Nr.159-162/648 din 29.07.2003.*
11. Legea nr. 267 din 29.11.2012 privind monitoringul bunurilor imobile //*M.O. nr. 1-5/6 din 04.01.2013*
12. Legea apelor nr. 272 din 23.12.2011 // *M.O. nr. 81/ 264 din 26.04.2012 (în vigoare din 26.10.2013).*
13. Legea nr. 163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție // *M.O. nr.155-158/549 din 03.09.2010.*
14. Legea nr. 142 din 26.06.2008 cu privire la ipotecă // *M.O. Nr. 165-166/603 din 02.09.2008.*
15. Legea nr. 91 din 05.04.2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor // *M. O.Nr.70-73/316 din 25.05.2007.*
16. Legea nr.121 din 04.05.2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice // *M.O.Nr.90-93/401 din 29.06.2007.*
17. Legea nr.71 din 22.03.2007 cu privire la registre // *M.O.Nr.70-73/314 din 25.05.2007.*
18. Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală //*M.O. Nr.32-35/116 din 09.03.2007.*
19. Legea nr. 393 din 08.12.2006 pentru aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate de Întreprinderea Specializată în Cadastru și de filialele acesteia // *M.O. Nr.18-20/61 din 09.02.2007.*
20. Legea nr. 354 din 28.10.2004 cu privire la formarea bunurilor imobile // *M.O.Nr.233-236/999 din 17.12.2004.*
21. Legea nr.198 din 15.05.2003 cu privire la arenda în agricultură // *M.O.Nr.163-166/650 din 01.08.2003.*
22. Legea nr.1453 din 08.11.2002 cu privire la notariat //*M.O. Nr.154-157/1209 din 21.11.2002.*
23. Lege nr.1007 din 25.04.2002 privind cooperativele de producție // *M.O.-2002.-nr.71-73.*
24. Legea nr.989 din 18.04.2002 cu privire la activitatea de evaluare // *M.O.Nr.102/773 din 16.07.2002.*
25. Legea nr.778 din 27.12.2001 cu privire la geodezie și cartografie // *M.O. Nr.29-31/160 din 28.02.2002.*

26. Legea nr.764 din 27.12.2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova // M.O.Nr.16/53 din 29.01.2002.
27. Legea nr.449 din 30.07.2001 cu privire la gaj // M.O. Nr. 120/863 din 02.10.2001.
28. Legea condominiului în fondul locativ nr. 913 din 30.03.2000 // *M.O.Nr.130-132/915 din 19.10.2000.*
29. Legea contenciosului administrativ nr.793 din 10.02.2000 // M.O. Nr.57-58/375 din 18.05.2000.
30. Legea nr. 523 din 16.07.1999 cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale // *M.O.Nr.124-125/611 din 11.11.1999.*
31. Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr.488 din 08.07.1999 // *M.O.Nr.42-44/311 din 20.04.2000.*
32. Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543 din 25.02.1998 // *M.O.Nr.44-46/318 din 21.05.1998.*
33. Legea nr.1308 din 25.07.1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului // *Republicată în M.O. Nr.147-149 din 06.12.2001.*
34. Legea nr.835 din 17.05.1996 privind principiile urbanismului și amenajarea teritoriului // *M.O.Nr.1-2/2 din 02.01.1997.*
35. Legea nr. 721 din 02.02.1996 privind calitatea în construcții // *M.O.Nr.25/259 din 25.04.1996.*
36. Legea nr.534 din 13.07.1995 cu privire la concesiuni // *M.O.Nr.67/752 din 30.11.1995.*
37. Legea nr.146 din 16.06.1994 cu privire la întreprinderea de stat // *M.O.Nr.2/9 din 25.08.1994.*
38. Legea privatizării fondului de locuințe nr.1324 din 10.03.1993 // *Republicată în M.O.Nr.5/37 din 13.01.2000.*
39. Legea nr.1247 din 22.12.1992 privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, cadastrul funciar de stat și monitoringul funciar // *M.O. Nr.002 din 01.02.1993.*
40. Legea nr.845 din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi // *Monitorul Parlamentului Nr.2/33 din 28.02.1994.*
41. Legea cadastrului și publicității imobiliare a României nr.7/1996 //M.O. Nr.61 din 26.03.1996, Partea I // <http://legislatie.just.ro>.
42. Закон РФ о государственной регистрации прав на недвижимое имущество и сделок с ним nr.122 от 21.07.1997//Собрание законодательства РФ.-1997.- № 30. -Ст. 3594 // <http://www.legislature.ru/>

B. ACTE NORMATIVE SUBORDONATE LEGII (guvernamentale):

43. Hotărîrea Guvernului nr. 432 din 09.06.2014 cu privire la aprobarea Cadastrului funciar conform situației de la 1 ianuarie 2014 // M.O. nr. 191-160-166/480 din 20.06.2014.

44. Hotărîrea Guvernului nr. 655 din 29.08.2013 cu privire la aprobarea Cadastrului funciar conform situației de la 1 ianuarie 2013 // M.O. nr. 191-197/515 din 06.09.2013.
45. Programul pe termen mediu de elaborare a planurilor urbanistice la nivel de localități pe anii 2013-2016, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 493 din 04.07.2013 // M.O. nr. 145/583 din 09.07.2013.
46. Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției Relații Funciare și Cadastru, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.383 din 12.05.2010 // *M.O.Nr.75-77/453 din 18.05.2010.*
47. Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 136 din 10.02.2009 // *M.O.Nr.41-44/185 din 24.02.2009.*
48. Regulamentul cu privire la vânzarea-cumpărarea terenurilor aferente, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1428 din 16.12.2008// *M.O.Nr.226-229/1437 din 19.12.2008.*
49. Regulamentul cu privire la modul de atribuire, modificare a destinației și schimbul terenurilor, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1451 din 24.12.2007 // *M.O.Nr.5-7/24 din 11.01.2008.*
50. Regulamentul privind consolidarea terenurilor agricole, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1075 din 01.10.2007 // M.O. Nr. 161-164/1123 din 12.10.2007.
51. Hotărîrea Guvernului pentru aprobarea tarifelor la serviciile prestate de Întreprinderea de Stat „Cadastru” și filialele acesteia nr. 770 din 02.07.2007 // *M.O.Nr.98-102/814 din 13.02.2007.*
52. Regulamentul privind certificarea inginerilor cadastrali, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 524 din 16.05.2006 // *M.O.Nr.79-82/569 din 26.05.2006.*
53. Hotărîrea Guvernului privind implementarea Legii cu privire la arenda în agricultură nr. 72 din 30.01.2004 // *M.O. Nr.26-29/213 din 13.02.2004.*
54. Hotărîrea Guvernului privind aderarea Agenției de Stat Relații Funciare și Cadastru la Asociația Europeană a Agențiilor Naționale de Cartografie "EuroGeographics" nr.607 din 10.07.2001 // *M.O.Nr.81-83/662 din 20.07.2001.*
55. Regulamentul privind autorizarea funcționării și schimbării destinației construcțiilor și amenajărilor, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.306 din 30.03.2000 // *M.O. Nr.37 din 06.04.2000.*
56. Regulamentul cu privire la formarea bunurilor imobile, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.61 din 29.01.1999 // M.O.Nr.10-11/99 din 04.02.1999.
57. Regulamentul cu privire la modul de creare și funcționare a Fondului de garanție, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1170 din 04.12.1998 // *M.O.Nr.111/1107 din 17.12.1998.*
58. Hotărîrea Guvernului despre unele măsuri privind crearea cadastrului bunurilor imobile nr.1030 din 12.10.1998 // *M.O.Nr.96/996 din 22.10.1998.*
59. Programul de stat de creare a cadastrului bunurilor imobile, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1030 din 12.10.1998 // *M.O.Nr.96/996 din 22.10.1998.*

60. Regulamentul cu privire la modul efectuării înregistrării primare masive, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1030 din 12.10.1998 // *M.O.Nr.96/996 din 22.10.1998.*
61. Regulamentul registratorului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1030 din 12.10.1998 // *M.O.Nr.96/996 din 22.10.1998.*
62. Regulamentul privind modul de desfășurare a concursului pentru ocuparea funcției de registrator, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1030 din 12.10.1998 // *M.O.Nr.96/996 din 22.10.1998.*
63. Regulamentul cu privire la modul de transmitere în proprietate privată a loturilor de pământ de pe lângă casă în localitățile urbane, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.984 din 21.09.1998 cu privire la unele măsuri pentru urgentarea procesului de împrumut // *M.O.Nr.90-91/936 din 01.10.1998.*
64. Hotărârea Guvernului cu privire la vânzarea-cumpărarea terenurilor nr.192 din 20.02.1998 // *M.O.Nr.30-33/225 din 09.04.1998.*
65. Regulamentul general de urbanism, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.5 din 05.01.1998 // *M.O.Nr.14/95 din 26.02.1998.*
66. Hotărârea Guvernului privind crearea Oficiului de Implementare a Primului Proiect de Cadastru nr.1027 din 06.11.1997// *M.O.Nr.84-85/840 din 18.12.1997.*
67. Regulamentul privind consultarea populației în procesul elaborării și aprobării documentației de amenajare a teritoriului și de urbanism, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.951 din 14.10.1997 // *M.O.Nr.76/787 din 20.11.1997.*
68. Hotărârea Guvernului cu privire la modul de evaluare și vânzare-cumpărare a obiectelor din fondul de imobile nelocuibile arendate pînă la 1 ianuarie 1997 nr.349 din 21.06.1996 // *M.O. nr. 049 din 25.07.1996.*
69. Regulamentul de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 285 din 23.05.1996 // *M.O.Nr.42-44/339 din 28.06.1996.*
70. Regulamentul cu privire la conținutul documentației cadastrului funciar, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.24 din 11.01.1995//*M.O.Nr.14/62 din 07.03.1995.*
71. Regulamentul privind terenurile destinate industriei, transportului, telecomunicațiilor, apărării și cu alte destinații speciale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.707 din 12.11.93//*Monitor Nr.11/366 din 30.11.1993.*
72. Hotărârea Guvernului despre aprobarea modelelor unice ale documentelor ce confirmă dreptul de proprietate, posesiune și beneficiere funciară nr.449 din 29.06.1992 // *Monitor Nr.6/142-1 din 30.06.1992.*

C. ACTE NORMATIVE SUBORDONATE LEGII (departamentale/ locale):

73. Concepția sistemului informațional automatizat “Cadastrul bunurilor imobile”, aprobată prin Ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 20 din 11.02.2008// M.O. nr. 169-170/479 din 09.09.2008.
74. Instrucțiunea cu privire la înregistrarea bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor, aprobată prin Ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr.112 din 22.06.2005, înregistrată la Ministerul Justiției cu nr.423 la 17.10.2005 // *M.O.Nr.142-144/487 din 28.10.2005.*
75. Instrucțiunea provizorie cu privire la modul de ținere a Clasificatorului planului de adrese, aprobată prin Ordinul Agenției de Stat Relații Funciare și Cadastru nr.30 din 28.02.2004 // *M.O.Nr.71-73/254 din 20.05.2005.*
76. Instrucțiunea provizorie cu privire la modul de conferire a adreselor bunurilor imobile, aprobată prin ordinul Agenției de Stat Relații Funciare și Cadastru nr.30 din 28.02.2005 // *M.O.Nr.71-73/255 din 20.05.2005.*
77. Instrucțiunea cu privire la modul de elaborare și actualizare a planurilor cadastrale și geometrice, aprobată prin Ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr.107 din 27.05.2003, înregistrată la Ministerul Justiției cu nr.335 la 26.06.2003 // *M.O. Nr.177-181/229 din 15.08.2003.*
78. Instrucțiunea cu privire la ordinea formării și evidenței numerelor cadastrale ale bunurilor imobile, aprobată prin ordinul Agenției de Stat Relații Funciare și Cadastru nr.190 din 29.12.1998 // *www.arfc.gov.md //www.cadastru.md.*
79. Codul practic cu privire la formarea bunurilor imobile, aprobat prin ordinul Agenției de Stat Relații Funciare și Cadastru din 11.04.2006 // *www.arfc.gov.md //www.cadastru.md.*
80. Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea licitațiilor funciare cu strigare în municipiul Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr.70/4 din 11.04.2007// *www.chisinau.md.*

D. CULEGERI DE ACTE NORMATIVE:

81. Uțică O., Teacă I. Culegere de acte normative în domeniul relațiilor funciare.- *Chișinău: Infohandi, 2004.*
82. Cadastrul bunurilor imobile. Кадастр недвижимого имущества // Acte normative. Нормативные акты. *Vol. V (Alcătuitori: Gînju V., Guțu V.).- Chișinău, 2004.*
83. Cadastrul bunurilor imobile. Кадастр недвижимого имущества // Acte normative. Нормативные акты. *Vol. IV (Alcătuitori: Gînju V., Guțu V.).- Chișinău: 2000.*
84. Cadastrul bunurilor imobile. Кадастр недвижимого имущества // Acte normative. Нормативные акты. *Vol. III (Alcătuitori: Gînju V., Guțu V.).- Chișinău: 1999.*

85. Cadastrul bunurilor imobile. Кадастр недвижимого имущества // Acte normative. Нормативные акты. *Vol. II (Alcătuitori: Stratulat I., Gînju V.).- Chişinău: 1999.*
86. Cadastrul bunurilor imobile. Кадастр недвижимого имущества // Acte normative. Нормативные акты. *Vol. I (Alcătuitori: Gînju V., Guţu V.).- Chişinău: 1998.*

E. HOTĂRÎRI ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE ȘI ALE PLENULUI CURȚII SUPREME DE JUSTIȚIE

87. Hotărârea Curții Constituționale pentru controlul constituționalității unor dispoziții legale și normative privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor (*nr.12 din 21.04.2005*) // *M.O.Nr.67-68/10 din 06.05.2005.*
88. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție privind practica judiciară cu privire la constatarea faptelor care au valoare juridică și declararea persoanei dispărută fără urmă sau decedată // http://jurisprudenta.csj.md/db_hot_expl.php
89. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a RM privind aplicarea în practica judiciară de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale (*nr.17 din 19.06.2000*) // *Buletinul Curții Supreme de Justiție a R.M.-2003.-Nr.1.-Pag.8.*
90. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica aplicării legislației funciare de către instanțele judecătorești (*nr.10 din 26.03.1997*) // *Culegere de hotărâri explicative.-Chişinău.-2000.-Pag.72.*

F. MANUALE, MONOGRAFII, ARTICOLE DE REFERINȚĂ

91. Adam Ioan. Drept civil. Teoria generală a obligațiilor-ediția a 2-a.-București: Ed.C.H.Beck, 2014.
92. Baieș S., Roșca N. Drept civil. Drepturi reale principale.- Chişinău, 2005.
93. Chiriac S., Ghenciu N., Mocanu V. Comentariu al practicii judiciare de repertoriu funciar (Aspecte teoretico-practice)//ASÎOD „Ex Lege”/Chişinău:Ulysse, 2002.
94. Climov A., Grecu-Stăvilă I. În ajutorul registratorului oficiului cadastral teritorial//Chişinău, 2001.
95. Climov A., Teacă I., Grecu-Stăvilă I., Constituirea proprietății private asupra terenurilor, crearea și funcționarea pieței funciare în RM // Chişinău.- Dinamo, 2004.
96. Climov A., Teacă I. Despre dreptul de proprietate al investitorilor străini asupra terenurilor în Republica Moldova // În: Armonizarea cadrului normativ al Republicii Moldova la dreptul european în domeniul valorificării durabile și managementului resurselor de apă / A.Ș.M., U.S.M.: coord. și red. șt. Ion Guceac.-Ch.: CEP U.S.M., 2010.

97. Climov A., Teacă I. Reflecții pe marginea proiectului noului Cod funciar // În: Materialele conferinței științifice a colaboratorilor, doctoranzilor și studenților U.T.M. // Ed.U.T.M.-Chișinău, 2009.
98. Climov A., Teacă I. Reflecții privind limitele exercitării și apărării dreptului de proprietate în viziunea unor documente de drept internațional și european // În: Materialele conferinței științifice a colaboratorilor, doctoranzilor și studenților U.T.M. // Ed.U.T.M.-Chișinău, 2008.
99. Climov A., Teacă I. Despre unele particularități ale reformei funciare în Republica Moldova // În: Materialele conferinței științifice jubiliare a colaboratorilor, doctoranzilor și studenților U.T.M.-Vol.2.- Ed.U.T.M.-Chișinău, 2004.
100. Cosmovici P.M. Drept civil. Drepturile reale. Obligații. Codul civil // București: All Beck, 1998.
101. Costin M. Dicționar de drept civil // București.-Lumina Lex, 1999.
102. Cotelnic Teodor. Dicționar juridic rus-român, Chișinău: Litera, 2001.
103. Cotorobai M., Zamfir P., Ursu V. Dreptul funciar//Ed. I. Chișinău: Cartier, 2001.
104. Cristian A. Terenuri: juridic, legal, urbanistic, zonări, evaluări intra și extravilan în București și în țară.-București: Matrix Rom, 1997.
105. Dogotaru S., Climova A. Coposesia părților comune în condominiu - atributul dreptului de proprietate a coproprietarilor // În: Analele științifice ale Catedrei *Drept Patrimonial*.- Nr. 4 / 2015. - Chișinău: U.T.M., 2015. - 214 p. - (p. 8 -17).
106. Dogotaru S., Orlov M. Ghid de urbanism și amenajare a teritoriului.-Chișinău, 2005.
107. Fala I., Botnarenco I., Alexei M. Arenda și vânzarea-cumpărarea terenurilor cu destinație agricolă.- Chișinău: Agroinform, 1998;
108. Filipescu I. Drept civil. Dreptul de proprietate și alte drepturi reale // *București: Ed., „Actami”, 1998.*
109. Furdui V. Raporturile autorităților publice în administrarea patrimoniului unităților administrativ-teritoriale // Teză de doctor în drept.-Chișinău, 2006//<http://cnaa.md>.
110. Gînju V., Guțu V., Guțu D. Implementarea cadastrului în Republica Moldova: realizări, probleme și perspective (Etapa I. 1998-2003).-Chișinău: INEI, 2004.
111. Hamangiu C., Rossetti-Bălensecu I., Băicoianu A. Tratat de drept civil român.Vol.I.-București: All, 1996.
112. Hamangiu C., Rossetti-Bălensecu I., Băicoianu A. Tratat de drept civil român.Vol.II.-București: All, 1997.
113. Îndrumătorul practic privind acțiunile Oficiului de Implementare a Primului Proiect Cadastru (OIPPC), oficiilor cadastrale teritoriale, autorităților administrației publice locale și întreprinderilor private, antrenate în procesul înregistrării primare masive, aprobat prin ordinul Agenției de Stat Relații Funciare și Cadastru nr. 01-755 din 03.11.2003 // www.cadastru.md.

114. Îndrumar practic privind vânzarea-cumpărarea, schimbul, donarea, arendarea și moștenirea terenurilor agricole private.- Chișinău: Agroinform, 2000.
115. Lupulescu D. Dreptul de proprietate comună // București.-Lumina Lex, 2000.
116. Manthorpe J. Inventory of Land Administration Systems in Europe and North America // London, 2001.
117. Marian S. Cadastrul și publicitatea imobiliară // Teză de doctor în drept.- Chișinău, 2006//<http://cnaa.md>.
118. Miclea M. Mic lexicon de cadastru și carte funciară // București.-All Beck, 2000.
119. Motica R. I., Trăilescu A. Drept funciar și publicitate imobiliară//București: All Beck, 2001.
120. Motica R.I., Trăilescu A. Drept funciar, amenajarea teritoriului și protecția mediului // București: Lumina Lex, 1999.
121. Pop L. Dreptul de proprietate și dezmembrămintele sale // București: Lumina Lex, 1996.
122. Puie Oliviu. Regimul juridic al terenurilor. Cadastrul și publicitatea imobiliara asupra terenurilor.-București: Ed. Universul Juridic, 2014.
123. Scriciu F. Tratat teoretic și practic de drept funciar. Vol.I.; Vol. II.-București: Lumina Lex, 2001.
124. Scriciu F. Drept agrar și funciar.-București: Lumina Lex, 2000.
125. Study on Key Aspects of Land Registration and Cadastral Legislation.-Geneva, 2000.
126. Teacă I. Despre cadrul juridic privind proprietatea publică și descentralizarea patrimonială în Republica Moldova // În: Analele științifice ale Catedrei Drept Patrimonial. - Nr. 4 / 2015. - Chișinău: U.T.M., 2015. - 214 p. - (p.99 -133).
127. Teacă I., Climov A. Drept funciar. Dicționar enciclopedic. - Chișinău: U.T.M., 2012.
128. Teacă I. Considerații privind descentralizarea patrimonială în Republica Moldova // În: Materialele conferinței științifice a colaboratorilor, doctoranzilor și studenților // Ed.U.T.M., 2012.
129. Teacă I. Drept funciar // Schiță de curs.- Chișinău: U.T.M., 2007.
130. Teacă I. Drept funciar // Îndrumar metodic.- Chișinău: U.T.M., 2006.
131. Teacă I. Despre dreptul de proprietate asupra terenurilor prin prisma Codului funciar // În: Materialele conferinței științifice a colaboratorilor, doctoranzilor și studenților U.T.M. // Ed.U.T.M. - Chișinău, 2011.
132. Teacă I. Despre legislația apelor în contextul dreptului european // În: Armonizarea cadrului normativ al Republicii Moldova la dreptul european în domeniul valorificării durabile și managementului resurselor de apă/A.Ș.M., U.S.M.: Red. șt. Ion Guceac.-Ch.: CEP U.S.M., 2010.
133. Teacă I. Consolidarea terenurilor cu destinație agricolă – probleme, drepturi, obligații și posibile soluții//În: Analele științifice ale Catedrei Drept Patrimonial.- Tipogr. "Dinamo".-Chișinău, 2007.

134. Teacă I. Considerații privind administrarea terenurilor proprietate a unităților administrativ-teritoriale//În: Materialele conferinței științifice a colaboratorilor, doctoranzilor și studenților U.T.M.-Ed.U.T.M.-Chișinău, 2007.
135. Teacă I. Cadrul juridic ce asigură crearea și funcționarea pieței funciare în Republica Moldova//În: Avocatul poporului (publicație a Uniunii Avocaților din RM).- Chișinău, 1999.-Nr. 1 - 2.
136. Teacă I. Cadrul juridic ce asigură crearea și funcționarea pieței funciare în Republica Moldova//În: Avocatul poporului (publicație a Uniunii Avocaților din RM).- Chișinău, 1999.-Nr. 3-6.
137. Toader Camelia. Manual de contracte civile speciale. Vol. I.-București: All Beck, 2000.
138. Uliescu M., Gherghe A. Drept civil. Drepturile reale principale - conform noului Cod Civil. Ediția a 3-a.-București: Universul juridic, 2014.
139. Uțiță O., Teacă I. Ghid practic cu privire la tranzacțiile cu terenurile agricole proprietate privată //ACSA/DAI.-Chișinău: Infohandi, 2004.
140. Voicu M. Dreptul de proprietate. Doctrină și jurisprudență a Curții Europene pentru Drepturile Omului.-București: Lumina Lex, 2003.
141. Алексеев В.А. Недвижимое имущество: государственная регистрация и проблемы правового регулирования. - М.: 2007.
142. Бамезин В. Правовой режим земель населенных пунктов.-М., 1980.
143. Белов В.А., Дюжева О.А., Ем В.С. и др. Практикум по гражданскому праву. Часть 1: Учебное пособие для вузов // Под ред.С. М. Корнеева.- М.: Wolters Cluwer, 2005.
144. Богданов Е. Соотношение частного и публичного в гражданском законодательстве // Российская юстиция.-2008.- № 4.-С.41.
145. Боголюбов С. А., Никишин В. В. , Устюкова В. В. Земельное право. Учебник.-М.: Норма, 2003.
146. Братусь С.Н. Юридическая ответственность и законность.-М., Юрид. лит., 1976.
147. Вавилин Е. В. Осуществление и защита гражданских прав.- М.: Wolters Cluwer, 2009.
148. Горемыкин В. А., Бугулов Е. П. Недвижимось: регистрация прав и сделок, ипотечное кредитование. В схемах // Изд.2 - е.- М.: Filin, 1999.
149. Государственный кадастровый учет и регистрация прав на земельные участки //Коллектив авторов.- Фед. служба Земельного Кадастра РФ, 2002.
150. Грибанов В. П. Осуществление и защита гражданских прав//Научн. ред.: Ем В.С. Изд. 2-е. - М.: Статут, 2001.
151. Грибанов В.П. Пределы осуществления и защиты гражданских прав. - М.: Статут, 2004.

152. Гражданское право. В 4 томах. Том 1. Общая часть //Под редакцией Е. А. Суханова.-М.: Wolters Cluwer, 2007.
153. Гражданское право. В 4 томах. Том 2. Общая часть //Под редакцией Е. А. Суханова.-М.: Wolters Cluwer, 2007.
154. Дорошкевич В.А., Зарыков В.М., Шавров С.А. , Колонтай А.Н. Недвижимость в Швеции // Минск: УП «Оргстрой», 2001.
155. Ерофеев Б. В. Земельное право: Учебник.-М.:ИНФРА, 2005.
156. Ершов В. А. Все о земельных отношениях. Кадастровый учет, право собственности, купля-продажа, аренда, налоги, ответственность // М.: ГроссМедиа, 2009.
157. Земельное законодательство в действии // Сборник докладов участников семинара по теме: «Земельная реформа, проблемы земельного законодательства и земельной регистрации» / Стокгольм.- 16 – 17 июня 1996 г. // Изд. Alexandra.- Tallin, 1997.
158. Земельное право: Учебник / Под ред. Боголюбова С. А. // М. : Проспект, 2003.
159. Замфир П., Замфир Н. Земельное законодательство (в вопросах и ответах) // Кишинэу: Понтос, 2002.
160. Иванов В. В. Все об ипотеке.-М.: МТ- Press, 2000.
161. Камышанский В. П. Право собственности: пределы и ограничения.-М.: Юнити. Закон и право, 2000.
162. Киндеева Е.А., Пискунова М. Г. Недвижимость: права и сделки (новые правила оформления, государственная регистрация, образцы документов) .-М.: Юрайт, 2006.
163. Комментарий к Земельному кодексу РФ//Под ред.Чубукова Г. В., Тихомирова М. Ю.-М., 2002.
164. Копылов А.В. Вещные права на землю в римском, русском дореволюционном и современном российском гражданском праве.-М: Статут, 2000.
165. Кораблева М.С. Защита гражданских прав: новые аспекты. – М.:, Юнити. 2008.
166. Крассов О. И. Земельное право: Учебник//2-е изд., перераб. и доп. М.: Юристь.-2005.
167. Кузнецова Л.Е. Некоторые вопросы признания права как способа защиты гражданских прав // Право и экономика, 2004.-нр. 11.-С. 47.
168. Маттей У., Суханов Е.А. Основные положения права собственности. - М.: Юрист, 1997.
169. Ларссон Г. Регистрация земель и кадастровые системы. Средства управления землями и земельной информацией: Пер. со шведск. // Новополюцк: ПГУ, 2001.
170. Оглоблина О. М., Тихомиров М. Ю. Документы в земельных правоотношениях//Под общ. ред. Тихомирова М. Ю. //

М.:Уринформцентр.-1999.

171. Основные проблемы частного права // Антология.-М.: Статут, 2010.
172. Практическое пособие по вопросам купли-продажи, обмена, дарения, аренды и наследования приватизированных земельных участков сельскохозяйственного назначения // ТАСИС/Агроинформ.- Кишинэу, 2000.
173. Стэнфилд Дж. Д., Бромлей Д. Приватизация недвижимости в некоторых восточноевропейских и евроазиатских странах // University of Wisconsin, Madison, 2001.
174. Стэнфилд Дж. Д. Оценка степени приватизации недвижимости в странах с переходной экономикой // Madison, 2001.
175. Технология работы с недвижимостью: Операции с объектами недвижимости // Под общ. ред. Толкачева О. М. // М.: Изд. Дом «Городская собственность».-1998.
176. Шавров С.А., Козлова А.С., Гудкова Ю.В. Государственная регистрация недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним. -Минск: Тонпик, 2005.
177. Хохлов С. А. Право собственности и другие вещные права. ГК РФ. Проблемы. Теория. Практика.- М., 1998.

G. PAGINI WEB DE SPECIALITATE

www.justice.md

<http://justice.md/md/cedo/>

<http://constcourt.md/>

www.csj.md

<http://ca.justice.md/>

<http://cabe.justice.md/>

www.parlament.md

www.gov.md

<http://www.cnaa.md/>

www.arfc.gov.md

www.cadastru.md

www.chisinau.md

www.map.chisinau.md

www.lex.md

<http://www.lex.md/practica.html>

<http://www.bnrm.md/>

<http://www.pll.md/ro>

<http://www.pll.md/ro/books>

<http://www.pll.md/ro/catalogue>

<http://www.pll.md/ro/new/238/>

<http://legislatie.just.ro/>